

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Освітня програма	11272 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	11272
Назва ОП	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
Галузь знань	15 Автоматизація та приладобудування
Спеціальність	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Ткачук Андрій Геннадійович, Заїка Олена Володимирівна, Петров Олександр Васильович (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	20.02.2020 р. - 22.02.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Forma-samootsinyuvannya_AKIT_151.pdf
Програма візиту експертної групи	https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Programa-vizitu-20-22.02.20-Mikolayiv-1.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Критерій «Проектування та цілі освітньої програми» висвітлив системну проблему виконання ЗВО процедур створення та перегляду змісту ОП. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 151 – «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» згідно чинного стандарту вищої освіти. Назви дисциплін та їх наявність обумовлені змістом програмних компетентностей та програмних результатів навчання, в тому числі і дисциплін гуманітарного спрямування. Структура ОП передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії через вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін загальним обсягом не менше 25%, але вибіркові дисципліни представлені переліком альтернативних дисциплін (загальної підготовки) і блоками дисциплін (професійної підготовки). Процедура вибору дисциплін визначена процедурою, з якою здобувачі вищої освіти обізнані та реалізують через написання відповідних заяв. У змісті ОП структура освітніх компонентів представлена у текстовому вигляді, що унеможливує визначення системного логічного зв'язку між освітніми компонентами ОП. Згідно матриць відповідності програмних компетентностей компонентам ОП дві компетентності з ОП 2016 року та три з ОП 2019 року, що визначені стандартом

вищої освіти, забезпечуються виключно вибірковими освітніми компонентами. Не менше половини робочих програмах дисциплін навчального плану ОП не містять формулювань програмних компетентностей та результатів навчання, визначених у ОП. Всі інші критерії із незначними зауваженнями цілому відповідають вимогам.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів, стимулює розвиток викладацької майстерності. У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Відбувається оновлення матеріально-технічної бази кафедри, на базі якої студенти можуть проводити власні наукові дослідження: нові комп'ютери, навчальні модулі, 3D-принтери, обладнання з мобільної робототехніки. У ЗВО, де реалізується ОП, функціонує потужний Центр соціально-психологічної підтримки, що відмінно робить свою роботу. Завдяки співробітництву з фірмами оновлюється матеріально-технічна база кафедр факультету. Головний навчальний корпус оснащений пандусами, що дозволяє проводити освітній процес для осіб (особам) з особливими потребами на першому поверсі. У ЗВО існує практика опитування здобувачів вищої освіти на предмет мотивації вибору спеціальностей, джерел інформування про діяльність університету, якості освіти, вибору начальних дисциплін, ефективності дорадчої діяльності, самостійної роботи студентів, організації роботи з Moodle 3.3., оцінки діяльності університету за окремими напрямками, рейтингу викладачів, корупції та задоволеності студентів освітнім середовищем. Даний звіт розповсюджується серед структурних підрозділів ЗВО і на підставі представлених в ньому результатів приймаються рішення щодо покращення якості освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Потребує перегляду та узгодження цілей ОП відповідно до місії та стратегії ЗВО. Думка здобувачів вищої освіти щодо цілей та програмних результатів навчання ОП враховується в усній формі, що потребує формалізації через проведення відповідних опитувань або спільних засідань. Думка роботодавців щодо цілей та програмних результатів навчання ОП або взагалі не була врахована, або у ЗВО практикується відповідна процедура, яка суперечить чинним вимогам, що потребує перегляду керівництвом ЗВО. Структура освітніх компонентів ОП представлена у текстовому вигляді, тому потребує представлення вигляді схеми з логічними зв'язками між освітніми компонентами. Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП у ОП 2016 та 2019 полягає у забезпеченні деяких програмних компетентностей лише вибірковими освітніми компонентами, що потребує перегляду. Значний перелік робочих програм дисциплін навчального плану ОП не містить формулювань програмних компетентностей та результатів навчання, визначених у ОП, тому потребує оновлення всіх робочих програм дисциплін, які не узгоджуються із змістом ОП. Застосований у ЗВО підхід до відбору вступників на перший курс, при якому гуманітарна складова переважає математичну, що не вказує на врахування особливостей ОП. З метою запобігання та вирішення можливих конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу у ЗВО необхідно розробити та затвердити нормативний документ, який буде регламентувати процедуру вирішення конфліктних ситуацій.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Місія ЗВО відображена у документі «Стратегічний план розвитку Чорноморського національного університету імені Петра Могили на період 2019-2024 рр.» (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/Strategichnij_plan_2019-2024_rr-1.pdf) та проекті нового статуту ЗВО (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/06/Proekt_novogo_Statutu_CHNU_im_Petra_Mogili.pdf) що полягає у створенні середовища єдності науки і освіти з метою формування національно свідомої, чесної, творчої, професійної особистості, яка працюватиме для розвитку міської громади. Натомість у діючому статуті ЗВО, оприлюдненому на сайті (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/06/Statut_Chnu_Im_Petra_Mogili.pdf), йдеться про забезпечення умов всебічного розвитку осіб, які навчаються в Університеті, необхідних для здобуття ними вищої освіти, формування у них високих моральних цінностей якостей, патріотизму, суспільної свідомості, надання послуг із підготовки висококваліфікованих фахівців для потреб суспільства і держави. Тоді як метою ОП є підготовка висококваліфікованих фахівців з необхідним набором компетентностей. Отже, крім того, що є певна неузгодженість формулювань між місіями діючого статуту ЗВО та стратегічним планом його розвитку, ще і мета ОП, хоч і має чітко сформульовані цілі, але не передбачає зосередження на підготовці всебічно розвинених фахівців лише для розвитку міської громади, що в цілому свідчить про нечіткість узгодження цілей ОП та місії ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

В результаті ознайомлення із матеріалами акредитаційної справи та на підставі проведених зустрічей із здобувачами ВО, академічною спільнотою, роботодавцями та представниками структурних підрозділів ЗВО визначено, що цілі та програмні результати навчання сформульовані з урахуванням позицій та потреб здобувачів вищої освіти та академічної спільноти в усній формі. Доказів участі роботодавців у формуванні цілей та програмних результатів навчання не виявлено. Долучені до матеріалів акредитаційної справи два відгуки та три рецензії від роботодавців датуються 24.09.19, 10.10.19, 16.10.19, 31.10.19 та 20.01.20, тоді як надана ОП затверджена у 2016 році, а інших рецензій чи відгуків експертній групі не надано та не виявлено. Під час візиту до ЗВО експертній групі був представлений протокол засідання професійного дорадчого комітету факультету (12.12.18), в якому розглядалися питання оновлення змісту навчального плану та робочих програм дисциплін для ОП у зв'язку із введенням в дію стандарту ВО зі спеціальності 151 «Автоматизації та комп'ютерно-інтегровані технології» для першого (бакалаврського) рівня ВО (наказ МОНУ №1071 від 14.10.18), але в протоколі нічого не зазначається про перегляд ОП. При цьому, згідно із відомостями самооцінювання, весною 2019 року ОП була переглянута по причині затвердження стандарту. При цьому на сайті ЗВО була розміщена ОП 2019 року затвердження, але із датою затвердження 31.08.19, тобто зазначені вище рецензії та відгуки не стосуються ОП 2019 року.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та програмні результати навчання враховують тенденції розвитку спеціальності, що підтверджується представниками підприємств-роботодавців, здобувачами ВО (результатами успішних виступів на різноманітних Всеукраїнських конкурсах та олімпіадах) та викладачами випускової кафедри під час зустрічі з експертною групою. В результаті спілкування із академічною спільнотою та огляду матеріально-технічної бази визначено, що було враховано досвід аналогічних ОП у вітчизняних ЗВО – КНУ імені Т.Г. Шевченка, НУ «Львівська політехніка», Харківського національного університету радіоелектроніки, Одеської національної академії зв'язку. Як приклад врахування аналогічних іноземних ОП наведено перелік дисциплін, які були введені на основі аналізу ОП університету San Jose State University.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Зміст ОП «Автоматизації та комп'ютерно-інтегровані технології» (2016 та 2019 років затвердження) відповідає змісту стандарту вищої освіти зі спеціальності 151 «Автоматизації та комп'ютерно-інтегровані технології» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОНУ №1071 від 14.10.2018 р.).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильних сторін чи зразкових позитивних практик не виявлено, оскільки виконання вимог критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Потребує перегляду та узгодження цілей ОП відповідно до місії та стратегії ЗВО. Думка здобувачів вищої освіти щодо цілей та програмних результатів навчання ОП враховується в усній формі, що потребує формалізації через проведення відповідних опитувань або спільних засідань. Думка роботодавців щодо цілей та програмних результатів навчання ОП або взагалі не була врахована, або у ЗВО практикується відповідна процедура, яка суперечить чинним вимогам, що потребує перегляду керівництвом ЗВО, доведення до всіх гарантів ОП у ЗВО правильної процедури та хронології дій з обов'язковим подальшим внесенням змін у ОП інших спеціальностей ЗВО. Цілі та програмні результати навчання ОП в контексті врахування досвіду іноземних ОП потребують вивчення досвіду більшої кількості іноземних ОП за профільною спеціальністю. У матеріалах акредитації представлено ОП та відповідний навчальний план 2016 року, під час візиту експертної групи було надано ОП 2019 року, яка, як виявилось, абсолютно відповідає ОП 2016 року (крім розділів 2 та 4). При цьому, ОП 2016 року формулювання програмних компетентностей та результатів навчання абсолютно відповідає змісту стандарту вищої освіти за цією спеціальністю, що був прийнятий лише через два роки та чотири місяці.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Сформульовані у ОП цілі не узгоджуються із місією та стратегією розвитку ЗВО, причому місія ЗВО у різних документах сформульована по-різному. Визначені у ОП цілі та програмні результати навчання сформульовані без належного врахування позицій та потреб здобувачів вищої освіти та роботодавців, а також обмеженого аналізу аналогічних ОП іноземних ЗВО. Цілі ОП, програмні компетентності та результати навчання враховують тенденції розвитку спеціальності та потреби ринку праці, і відповідають змісту наявного стандарту вищої освіти. В цілому критерій «Проектування та цілі освітньої програми» висвітлив системну проблему виконання ЗВО процедур створення та перегляду змісту ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої (освітньо-професійної) програми становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Обсяг освітніх компонентів за вибором здобувачів вищої освіти становить 60 кредитів (25%) ЄКТС (61 кредит (25,4%) ЄКТС у ОП 2019 року), що відповідає вимогам статті 62 Закону України «Про вищу освіту». На сайті ЗВО надано доступ до ОП 2016 року (<https://chmnu.edu.ua/osvitno-profesijni-programi/>) та до ОП 2019 року (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/OPP-151-AtaKIT-2019.pdf>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

У змісті ОП структура освітніх компонентів представлена не у вигляді структурно-логічної схеми, а описана у текстовому вигляді, що унеможливує визначення системного логічного зв'язку між освітніми компонентами ОП. У ОП 2016 року у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП позначено, що компетентності ЗК9 та ФК8, що визначені стандартом вищої освіти, забезпечуються виключно вибірковими освітніми компонентами. У ОП 2019 року присутня аналогічна помилка

відносно компетентностей ЗК8, ЗК9 та ФК 11. В результаті ознайомлення із робочими програмами дисциплін (освітніх компонентів) навчального плану ОП виявлено, що значна кількість робочих програм не містить формулювань програмних компетентностей та результатів навчання, визначених у ОП, зокрема це дисципліни «Автоматизація проектування АСК», «Історія України», «Соціологія», «Комп'ютерна технологія та програмування», «Релігієзнавство», «Автоматизація переробних та зберігаючих технологій в АПК», «Автоматизація холодильного та кондиціонуючого обладнання», «Основи матеріалознавства», «Філософія», «Основи економіки, маркетингу і організації підприємництва», «Адаптивні системи керування та контролю» та інші.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 151 – «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» згідно чинного стандарту вищої освіти. Назви дисциплін та їх наявність обумовлені змістом програмних компетентностей та програмних результатів навчання, в тому числі і дисциплін гуманітарного спрямування – «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Історія України», «Історія української культури», «Філософія».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін загальним обсягом не менше 60 кредитів ЄКТС. Зокрема, для першого (бакалаврського) освітнього рівня обсяг вибіркового циклу загальної (гуманітарної) підготовки складає не менше 12 кредитів ЄКТС, а з циклу професійної підготовки не менше 48 кредитів ЄКТС. Вибіркові дисципліни представлені як переліком альтернативних дисциплін, так і блоками. Процедура вибору дисциплін здобувачами вищої освіти описана у «Положенні про порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором» (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/03/Polozhennya-pro-poryadok-ta-umovi-obrannya-studentami-distsiplin-za-viborom.pdf>). За результатами бесід зі здобувачами вищої освіти виявлено, що вони ознайомлені із можливістю вільного вибору та реалізували свій вибір через написання відповідних заяв, які в подальшому були надані деканатом факультету комп'ютерних наук.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

У ОП 2016 року та відповідному навчальному плані передбачено практичну підготовку здобувачів вищої освіти протягом чотирьох курсів навчання. На першому курсі відбувається ознайомча практика (ОК.30) з технологій виробництва обсягом 3 кредити ЄКТС (ЗК.1, ПРН.4, ПРН.13). На другому курсі виробнича практика I з автоматизованих технологій (ОК.31) обсягом 3 кредити ЄКТС (ЗК.1, ПРН.4, ПРН.8, ПРН.12). На третьому курсі виробнича практика II з комп'ютерно-інтегрованих технологій (ОК.32) обсягом 3 кредити ЄКТС (ЗК.1, ПРН.3, ПРН.4, ПРН.9, ПРН.10). На четвертому курсі переддипломна практика (ОК.33) обсягом 3 кредити ЄКТС (ЗК.1, ПРН.4, ПРН.5, ПРН.9, ПРН.11). В результаті проведеної зустрічі зі здобувачами вищої освіти визначено, що вони обізнані у процедурах проходження практики відповідно до «Положення про проведення практики у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили» (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/03/Polozhennya-pro-poryadok-ta-umovi-obrannya-studentami-distsiplin-za-viborom.pdf>). Ознайомча практика передбачає екскурсійне ознайомлення із виробничими підприємствами регіону, а всі наступні практики передбачають практичну підготовку на підприємствах відповідно до укладених угод.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). Наприклад, загальна компетентність ЗК.08 «Здатність працювати в команді» згідно ОП реалізується в рамках обов'язкового освітнього компонента ОК.28 «Основи економіки, маркетингу і організації підприємництва», що відповідає цілям ОП. В результаті спілкування із здобувачами вищої освіти, ними наведено соціальні навички крім перелічених у ОП, яких набувають студенти в процесі навчання.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

За результатами бесід зі здобувачами вищої освіти визначено, що вони не перевантажені обсягами навчального навантаження та самостійної роботи, що заплановані ОП та навчальними дисциплінами. Також увазі експертної групи було представлено щорічний звіт ЗВО за результатами досліджень оцінних суджень студентів «Якість освітнього процесу» (за 2019 рік). Згідно цього звіту, на запитання «Чи задовольняє Вас рівень організації та проведення таких видів занять?» відповідь «Задовольняє повною мірою самостійна робота з профільних предметів» отримала понад 50% підтримки на кожному курсі навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильних сторін чи зразкових позитивних практик не виявлено, оскільки виконання вимог критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Структура освітніх компонентів ОП представлена у текстовому вигляді, тому потребує представлення вигляді схеми з логічними зв'язками між освітніми компонентами. Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП у ОП 2016 та 2019 років містить вагомий недолік, що полягає у забезпеченні деяких програмних компетентностей лише вибірковими освітніми компонентами. Тому матриці відповідності потребують перегляду. Значний перелік робочих програм дисциплін навчального плану ОП не містить формулювань програмних компетентностей та результатів навчання, визначених у ОП, тому потребує оновлення всіх робочих програм дисциплін, які не узгоджуються із змістом ОП. Застосований у ОП принцип вибору освітніх компонентів не передбачає вільний вибір окремих дисциплін професійної підготовки і тим більше можливість реалізації внутрішньої академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, а обсяг освітніх компонентів за вибором здобувачів вищої освіти становить не менше 25%, що відповідає чинним вимогам. Зміст ОП відповідає чинному стандарту вищої освіти. У змісті ОП структура освітніх компонентів представлена у текстовому вигляді, що унеможливує визначення логічного зв'язку між освітніми компонентами. Згідно матриць відповідності програмних компетентностей компонентам ОП деякі компетентності з ОП, що визначені стандартом вищої освіти, забезпечуються виключно вибірковими освітніми компонентами. Не менше половини робочих програм дисциплін навчального плану ОП не містять формулювань програмних компетентностей та результатів навчання, визначених у ОП. Назви дисциплін та їх наявність обумовлені змістом програмних компетентностей та програмних результатів навчання, в тому числі і дисциплін гуманітарного спрямування. Структура ОП передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії через вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін, але дисципліни представлені переліком альтернативних та блочних дисциплін. У ОП передбачено практичну підготовку здобувачів вищої освіти на кожному курсі протягом чотирьох років навчання. ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що реалізується як обов'язковими, так і вибірковими компонентами. Значна більшість здобувачів вищої освіти всіх курсів навчання не перевантажені обсягами навчального навантаження та самостійної роботи, що підтверджується результатами відповідного опитування.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до Чорноморського національного університету імені Петра Могили за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені (на 2020 рік) на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://chmnu.edu.ua/zmini-dopravil-prijomu-do-chnu/>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання на перший курс за ОП передбачають розподіл балів ЗНО абітурієнтів за такими ваговими коефіцієнтами: 0,5 – українська мова та література, 0,2 – математика, 0,2 – фізика (0,2 – іноземна мова), 0,1 – атестат. Розподіл вагових коефіцієнтів для технічної спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», коли сума коефіцієнтів математичних предметів менша гуманітарних, не свідчить про врахування особливостей ОП. Даний факт адміністрацією ЗВО був пояснений тим, що такий розподіл вагових коефіцієнтів зумовлює більший конкурсний бал, що сприяє більшій ймовірності отримання місць державного замовлення вступниками. Також вступ на навчання за даною ОП може здійснюватися на третій курс через складання вступного фахового випробування вступниками ОКР «молодший спеціаліст». Розглянута програма фахового вступного випробування (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/08/2-kurs_programa_Avtomatizatsiya-ta-KIT.pdf) для вступу на 2-3 курс навчання, в якій зосереджені питання лише з дисципліни «Загальна фізика», тоді як зарахування на 3-й курс передбачає визнання результатів навчання за 1-2 курси, де згідно із навчальним планом викладаються фахові дисципліни – «Комп'ютерні технології та програмування», «Комп'ютерно-інтегровані технології», «Прикладна механіка та основи конструювання», «Основи матеріалознавства» та інші. В результаті бесід зі здобувачами освіти 2018 та 2019 років вступу не виявлено проблем із розумінням умов вступу.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, чітко визначені та зрозумілі, описані у «Положенні про порядок перезарахування освітніх компонентів та визнання академічної різниці і представлені на сайті ЗВО (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_poryadok_perezarahuvannya_osvitnih_komponentiv_ta_viznachennya_akademichnoyi_riznitsi.pdf). В результаті бесід зі здобувачами освіти не виявлено випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у ЗВО не регулюються окремим нормативним документом, а згідно п.4.2 «Положення про організацію освітнього процесу в Чорноморському національному університеті імені

Петра Могилі» розглядається та приймаються рішенням методичної ради кафедри, за якою закріплена певна дисципліна, що було підтверджено деканом Факультету комп'ютерних наук та Першим проректором ЗВО. В результаті бесід зі здобувачами вищої освіти не виявлено випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильних сторін чи зразкових позитивних практик не виявлено, оскільки виконання вимог критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Застосований у ЗВО підхід до відбору вступників на перший курс, при якому гуманітарна складова переважає математичну, не вказує на врахування особливостей ОП. А програма фахового вступного випробування при прийомі на навчання на третій курс на основі ОКР «молодший спеціаліст» охоплює лише перевірку знань із «Загальної фізики», що також не вказує на врахування особливостей ОП. Якщо мотивацію отримання більшої кількості бюджетних місць ще можна зрозуміти, то зміст програми фахового вступного випробування однозначно потребує перегляду. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у ЗВО не регулюються окремим нормативним документом, а здійснюється індивідуально для кожного окремого випадку. Наявність у ЗВО чіткої процедури визнання результатів навчання стимулювало б студентів до всебічного розвитку та зменшило б навантаження на адміністрацію.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання до ЗВО за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті. Правила прийому саме на ОП «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» не вказують на врахування особливостей ОП та потребує перегляду програми вступного фахового випробування для вступників на третій курс. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, чітко визначені та зрозумілі, описані у нормативному документі, що представлений на сайті ЗВО, а визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не регулюються окремим нормативним документом.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

У навчальному процесі під час лекційних занять та лабораторних робіт використовуються різноманітні методи навчання, мультимедійне обладнання тощо. Форми оцінювання рівня досягнення результатів навчання студентами: усне та письмове опитування, захист лабораторних та індивідуальних робіт, тестові завдання за допомогою комп'ютера або дистанційних засобів навчання, заліки, екзамен. На основі аналізу результатів анкетування студентів, бесід із ними та представниками студентського самоврядування встановлено, що думка студентів враховується при навчанні за даною ОП, форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силбуса або в інший подібний спосіб).

Робочі програми та інші матеріали навчальних дисциплін знаходяться у вільному доступі та розміщені в системі дистанційного навчання Moodle3. У відомостях про самооцінювання освітньої програми вказано, що студентам надається повна інформація про кожну дисципліну: цілі, зміст, результати навчання, форма контролю та оцінювання кожного виду робіт. Проте, опитування студентів під час відвідування експертною групою занять («Програмування інтерфейсів та контролерів АСК», група 371, викладач Кубов В.І., ауд. 2-503; «Іноземна мова за проф. спрямуванням», група 271, викладач Чуенко В.Л., ауд. 11-426) показало, що вони не повністю володіють даною інформацією, зокрема не знають розподіл балів за кожен вид робіт.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На кафедрі функціонують лабораторії, де студенти мають змогу займатись власними науковими дослідженнями в галузі автоматизації та приладобудування. Експертна група ознайомилась із матеріально-технічним обладнанням наступних лабораторій: Електротехніки та електроніки; Автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій; Комп'ютерних систем; Технологічних процесів; Метрології, матеріалознавства та взаємозамінності; Електрики, магнетизму та оптики, а також комп'ютерні класи. Студенти активно залучаються до участі у конкурсах наукових робіт, олімпіадах, хакатонах тощо. Комісії було надано копії грамот та сертифікатів переможців та призерів цих конкурсів. На випусковій кафедрі створено два наукові гуртки «Мобільні робототехнічні системи» та «Автоматизація та КІТ», проте студенти під час спілкування з комісією озвучили повноцінне функціонування лише другого гуртка, керівником якого є старший викладач Беліков О.Є., кількість членів гуртка близько 20 чоловік.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до Положення про організацію методичної роботи кафедр ЧНУ імені Петра Могили (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_organizatsiyu_metodichnoyi_roboti_kafedri.pdf) викладачі оновлюють навчальні плани та відповідно робочі навчальні програми раз на 3 роки, за необхідності 1 раз на рік, причому в більшій мірі на основі сучасних практик, в меншій мірі, на основі наукових досягнень. Проте спілкування з викладачами кафедри показало, що не всі про це знають.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Для студентів та викладачів університету існує доволі широкий вибір програм міжнародної академічної мобільності, в т.ч. програми Erasmus+, TEMPUS. Студенти ОП з автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій та викладачі випускової кафедри слабо долучаються до цих програм, що дещо обмежує можливості інтеграції в європейський освітній простір. За ОП не передбачено програм для подвійних дипломів.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Відбувається оновлення матеріально-технічної бази кафедри, на базі якого студенти можуть проводити власні наукові дослідження: нові комп'ютери, навчальні модулі, 3D-принтери, обладнання з мобільної робототехніки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Науково-педагогічні працівники випускової кафедри слабо долучається до участі у програмах академічної мобільності, що не дозволяє інтегрувати позитивні європейські освітні та навчальні практики в освітню програму за спеціальністю 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології». Практично не забезпечені матеріальною базою (або застаріле обладнання) дисципліни, пов'язані із метрологією та промисловою автоматикою.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти та форми контролю описані у «Положенні про систему рейтингової оцінки Чорноморського національного університету імені Петра Могили» (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_sistemu_rejtingovoyi_otsinki.pdf) є чіткими і зрозумілими. Види контрольних заходів зазначені у навчальному плані та робочих програмах навчальних дисциплін, розміщених в системі Moodle3. Строки проведення підсумкового контролю визначаються графіком освітнього процесу. Бесіди зі студентами та представниками студентського самоврядування показали, що здобувачі вищої освіти чітко знають про те, які форми контрольних заходів та методи оцінювання використовуються для кожної дисципліни, проте не повністю володіють інформацією щодо розподілу балів за кожен вид робіт із деяких дисциплін.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів буде проводитись вперше, але в освітній програмі зазначено, що вона буде здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам стандарту вищої освіти. Також згідно ОП кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат за допомогою системи Unicheck та розміщена у репозитарії ЗВО.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основними документами, що регламентує правила проведення контрольних заходів в ЗВО є «Положення про організацію освітнього процесу», а також «Положення про порядок і методику проведення заліків та екзаменів у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили» (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_poryadok_i_metodiku_provedennya_zaliviv_ta_ekzameniv_u_CHNU_im_Petra_Mogili-1.pdf). Бесіди зі студентами та представниками студентського самоврядування виявили обізнаність здобувачів вищої освіти щодо правил проведення, повторного проходження контрольних заходів та процедури оскарження їх результатів і регулювання конфліктів інтересів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності, що відображено у «Положенні про академічну доброчесність в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили» (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_Poryadok_perevirki_akademichnih_tekstiv_na_plagiat.pdf). Викладачі регулярно інформуються щодо засад академічної доброчесності у їх діяльності під час зустріч з керівництвом ЗВО, на факультетських радах, засіданнях кафедр. У ЗВО здійснюється перевірка курсових та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на плагіат за допомогою системи Unicheck. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти з'ясувалося, що вони недостатньо обізнані із процедурою перевірки курсових та майбутніх кваліфікаційних робіт на плагіат, не знають яким має бути мінімальний відсоток оригінальності роботи.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Відбувається оновлення матеріально-технічної бази кафедри, на базі якого студенти можуть проводити власні наукові дослідження: нові комп'ютери, навчальні модулі, 3D-принтери, обладнання з мобільної робототехніки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Науково-педагогічні працівники випускової кафедри слабо долучається до участі у програмах академічної мобільності, що не дозволяє інтегрувати позитивні європейські освітні та навчальні практики в освітню програму за спеціальністю 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології». Практично не забезпечені матеріальною базою (або застаріле обладнання) дисципліни, пов'язані із метрологією та промисловою автоматикою.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Проведено аналіз кадрового складу та ліцензійних пунктів активності науково-педагогічних працівників, детально вивчено інформацію щодо академічної та професійної кваліфікації відповідно саме спеціальності 151. Встановлено, що завідувач кафедри Трунов О.М. та більшість викладачів кафедри є фахівцями спеціальності, що акредитується та виконують щонайменше 4 пункти ліцензійних умов. Викладачі, у яких вища освіта, науковий ступінь, вчене звання та інші показники не відповідають спеціальності 151 (в т.ч. гарант ОП), мають наукові та методичні публікації, пройшли підвищення кваліфікації або мають стаж практичної роботи за фахом. Встановлено відповідність викладачів дисциплінам, які вони викладають. Моніторинг професійного рівня викладачів здійснюється тільки на основі анкетування студентів щодо оцінки рівня викладання викладачів, яке проводиться Центром соціально-психологічної підтримки при ЗВО, так і кафедрою соціології. Члени експертної групи ознайомились із результатами анкетування за останні три роки.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми, що відображено у «Положенні про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/11/Polozhennya0001.pdf>). Претендент на посаду науково-педагогічного працівника подає для участі у конкурсі: заяву; копії документів про повну вищу освіту, науковий ступінь та вчене звання; список наукових праць за попередній термін роботи; рекомендацію від кафедри до обрання; рецензію на відкриту лекцію (за рішенням кафедри); документи, які підтверджують підвищення кваліфікації за останні 5 років. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, про що свідчать факти спілкування з викладачами кафедри. При проходженні комісії береться до уваги рейтинг науково-педагогічного працівника за результатами опитування студентів щодо якості їх викладання.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО активно залучає провідних фахівців до організації та реалізації освітнього процесу, про що свідчить аналіз бесід зі здобувачами вищої освіти, роботодавцями, викладачами та адміністрацією університету. Однак, за наявності такої тісної співпраці з провідними підприємствами регіону (ТОВ СП Нібулон, ПрАТ Лакталіс-Миколаїв, ТОВ «ОАСУ ЕНЕРГО», ТОВ ЦНДПІ «Тайфун», ТОВ ІВК ТЕМІКС та інш.), співробітники кафедри не достатньо широко задіяні в реалізації господарсько-договірних проєктів і робіт.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, про що свідчать результати бесід зі здобувачами вищої освіти, роботодавцями та викладачами. Так, до проведення занять з дисципліни «Мікросхемотехніка та мікропроцесори» у 2019-2020 н.р. запрошено провідного фахівця інженерно-виробничої компанії «ТЭМИКС».

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через «Стратегічний план розвитку ЧНУ імені Петра Могили на період 2019-2024 рр.» (п. 2). ЗВО підтримує вільний вибір форм підвищення кваліфікації як в Україні, так і за кордоном. Всі викладачі кафедри за останні 5 років пройшли підвищення кваліфікації. Проте, в результаті проведеної бесіди із роботодавцями встановлено, що викладачі кафедри проходять підвищення кваліфікації не на провідних підприємствах регіону за фахом, де вони мають можливість ознайомитись із сучасними технологіями та практиками їх впровадження у виробництво. Система сприяння розвитку науково-педагогічних працівників як науковців в тому числі включає: компенсацію витрат на публікацію статей, що індексуються в наукометричних базах (до 200 євро/статтю); фінансування відряджень на участь в конференціях, семінарах, конкурсах, студентських олімпіадах, галузевих радах тощо; друк за коштів університету авторефератів і монографій при захистах дисертацій; преміювання (5%) при укладанні договорів на госпрозрахункові теми; компенсацію витрат та преміювання за оформлення свідоцтв про авторське право, патентів.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності, використовуючи наступні заходи матеріального та нематеріального заохочення: фінансування відрядження при проходженні стажування та підвищення кваліфікації в провідних ЗВО, в тому числі за кордоном; організація відкритих лекцій, майстер-класів, тренінгів за участю експертів у сфері освіти та професійній сфері; підтримка викладання лекцій в інших ЗВО, особливо за кордоном; сплати надбавок за викладання фахових предметів англійською мовою для нефілологічних спеціальностей (25% для груп студентів, у яких передбачено навчання українською мовою; 50% для студентів-іноземців) тощо. Реалізація положень стимулювання розвитку викладацької майстерності відображена в Колективному договорі на 2016-2020 рр., який оприлюднений на сайті ЗВО <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/Trudovij-kolektivnij-dogovir-CHDU-CHNU-Profkom-2016-2020.pdf>. В університеті працює Центр соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню, основною місією якого є сприяння самореалізації, ініціативам, особистісному та професійному розвитку всіх учасників освітнього процесу, зокрема викладачів, науковців. На кафедрі щосеместрово планується організація взаємовідвідувань занять викладачами та завідувачем кафедри. Рівень викладацької майстерності береться до уваги конкурсною та кадровою комісією ЗВО при прийнятті рішення щодо продовження трудових відносин.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів, стимулює розвиток викладацької майстерності. У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Викладачі випускової кафедри не проходять підвищення кваліфікації на провідних підприємствах регіону за фахом. Пасивна робота щодо заключення господарсько-договірних проєктів і робіт. Відсутній загальний рейтинг викладачів університету на основі різних показників діяльності (наукова, методична, профорієнтаційна тощо), існує лише рейтинг на основі анкетування та відгуків студентів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Всі науково-педагогічні працівники відповідають за фахом, за публікаціями та іншими видами професійною діяльністю, що засвідчується виконанням умов, перерахованих в п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Загалом критерій ОП «Людські ресурси» відповідає встановленим вимогам.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЧНУ ім. Петра Могили має велику кількість комп'ютерних класів та лабораторій, необхідних для викладання дисциплін. Фірми, такі як Global Logic, є не тільки базою практики для студентів, але є й спонсорами, що забезпечують вдосконалення матеріально-технічної бази, але при цьому велика кількість обладнання є застарілою. Наявні навчально-методичні комплекси забезпечення дисциплін, що сприяє розумінню цілей і завдань ОП, а також шляхів досягнення програмних результатів навчання. Хоча у акредитаційних матеріалах є робочі програми дисциплін, що за змістом програмних компетентностей та результатів навчання не відповідають ОП. У освітньому процесі використовується система Moodle 3. Бібліотека ЗВО має велику читальну залу, забезпечує доступ до електронного каталогу, комп'ютерна мережа ЧНУ ім. Петра Могили підключена до інформаційного ресурсу Web of Science та In Cities Journal Citation Reports. Підтримка здобувачів вищої освіти забезпечується досить розвинутою соціальною інфраструктурою (гуртожитки, спортивні гуртки, велика їдальня).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результатами проведених бесід із здобувачами вищої освіти та викладачами ЧНУ ім. П.Могили визначено, що в межах ОП забезпечується безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності. Забезпечується безоплатне проходження практики на підприємствах установ та організаціях. Організовується участь здобувачів вищої освіти у науково-дослідних роботах, конференціях, форумах, конкурсах тощо. Адміністрація та студентське самоврядування ЗВО сприяють створенню сприятливого освітнього середовища, намагаються задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти. Регулярно проводяться старости, на яких до кураторів доносять нагальні питання освітнього та господарського характеру.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Умови навчання є безпечними для життя і здоров'я. Адміністрація ЗВО створює позитивні умови для емоційного благополуччя здобувачів вищої освіти і викладачів. Практична підготовка здобувачів починається інструктажем з техніки безпеки, який проводять представники відповідних підприємств. Підтримку у психологічній адаптації здобувачів вищої освіти надається фахівцями Центру соціально-психологічної підтримки, в який у кожного є можливість записатись на консультацію. Також Центр проводить групові тренінги та консультації для різних курсів, розробляючи для кожного свою програму, що спирається на потреби здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

За результатами проведених бесід із представниками студентського самоврядування та здобувачами вищої освіти можна зробити висновок, що ЗВО на достатньому рівні забезпечує: освітню підтримку здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання; наукові студентські конференції міжнародного, всеукраїнського і регіонального рівнів; системи управління дистанційного навчання на платформі Moodle 3; інформаційну підтримку здобувачів вищої освіти через групи у Телеграм, старости, сторінки у соціальних мережах, консультативну підтримку на кафедрі через роботу куратора та завідувача кафедри; соціальну підтримку через різноманітні заохочення – можливість доручення до студентської профспілки, що у свою чергу веде, наприклад, до знижок на подорожі із студентським активом.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЧНУ ім. Петра Могили створено умови для комфортного навчання людей з особливими освітніми потребами. А саме: зроблені пандуси, із інтерв'ю із здобувачами вищої освіти стало відомо, що в ЗВО є викладач з особливими потребами, для його зручності заняття для груп, у яких він викладає ставлять на першому поверсі.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

За результатами проведених бесід із здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками та адміністрацією ЗВО стало відомо, що окремого положення, що регулює процедуру вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО немає. За словами представників адміністрації (ректор, проректор, декан, завідувач кафедри) конфліктні ситуації вирішуються індивідуально в залежності від стану ситуації. За словами ректора ЗВО, всі учасники освітнього процесу можуть звернутися до нього через електронну пошту (rector@chmnu.edu.ua), яку він регулярно переглядає та відповідає на будь-які звернення. Окремим напрямком роботи адміністрації ЗВО антикорупційна робота, зокрема в Університеті визначена уповноважена особа із запобігання та виявлення корупції (Наконечний Роман Григорович (0512) 76-92-66, (0512) 50-03-33).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

У ЗВО, де реалізується ОП, функціонує потужний Центр соціально-психологічної підтримки, що відмінно робить свою роботу. Завдяки співробітництву з фірмами оновлюється матеріально-технічна база кафедр факультету. Головний навчальний корпус оснащений пандусами, що дозволяє проводити освітній процес для осіб (особам) з особливими потребами на першому поверсі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

З метою запобігання та вирішення можливих конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу у ЗВО необхідно розробити та затвердити нормативний документ, який буде регламентувати процедуру вирішення таких конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЧНУ ім. Петра Могили має необхідні ресурси для викладання дисциплін та завдяки спонсорській допомозі оновлює свою матеріально-технічну базу. Реалізація ОП забезпечується в умовах безоплатного доступу викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності. ЗВО на достатньому рівні забезпечує: освітню підтримку здобувачів вищої освіти; наукові студентські конференції міжнародного, всеукраїнського і регіонального рівнів; системи управління дистанційного навчання на платформі Moodle 3; інформаційну підтримку здобувачів вищої освіти через групи у Телеграм, старостати, сторінки у соціальних мережах, консультативну підтримку на кафедрі, через роботу кураторів та завідувача кафедри; соціальну підтримку через різноманітні заохочення студентської профспілки. Умови навчання у ЗВО є безпечними для життя і здоров'я. Санітарно-технічний стан будівель і споруд ЗВО відповідає необхідним умовам експлуатації, встановленим законодавством. Підтримку у психологічній адаптації здобувачів вищої освіти надає Центр соціально-психологічної підтримки. Загалом за критерієм «Освітнє середовище та матеріальні ресурси» ОП відповідає встановленим вимогам.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЧНУ ім. Петра Могили не має окремого положення щодо процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітньої програми. ОП затверджується Вченою радою ЗВО, після попереднього розгляду та схвалення на Факультеті.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти залучені до процесу перегляду та затвердження ОП як члени Вченої ради Університету. За результатами проведених бесід із науково-педагогічними працівниками та роботодавцями визначено, що ЗВО приділяє увагу анкетуванню студентів, у якому зазначені питання рівня викладання викладачів, зміст освітньої програми, психологічний стан студентів, прояви корупції, порушення академічної доброчесності та інші. Удосконалення якості освітнього процесу здійснюється на основі аналізу результатів опитування, що представлені у вигляді звіту за результатами дослідження оцінних суджень студентів «Якість освітнього процесу». Під час візиту до ЗВО експертній групі було надано звіти за 2019, 2018 та 2017 роки.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

На факультеті комп'ютерних наук запроваджено професійний дорадчий комітет, метою якого є узгодження позицій роботодавців та академічної спільноти щодо цілей та результатів навчання за ОП. Як доказ був наданий протокол спільного засідання 12.12.2018 р. Також у акредитаційних матеріалах наявні рецензії та відгуки роботодавців щодо оцінки стану ОП «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», що свідчить матеріалах реальну співпрацю між ЗВО та роботодавцями. Але, як вже було зазначено у підкритерію 2 критерію 2, процедура рецензування та перегляду ОП у ЗВО не відповідає прийнятним нормам та хронологічному порядку.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників за даною ОП відсутня через те, що відсутні випускники.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості вищої освіти ЗВО базується п.6.2 на «Положення про організацію освітнього процесу у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили». Окремого структурного підрозділу, який би опікувався питаннями забезпечення якості освітнього процесу у ЗВО немає. Функції забезпечення якості освіти, що викладені у п.6.2 Положення про організацію освітнього процесу, покладені на адміністрацію ЗВО – ректора, проректорів, деканів та завідувачів кафедр.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Зауваження та пропозиції – відсутні. Первинна акредитація. Розглянувши рекомендації, які були надані у звітах, рішеннях та висновках акредитацій інших ОП у цьому ЗВО в 2019 році, експертна група не виявила рекомендацій, які були виконані з боку ЗВО.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті ЗВО сформована культури якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією ОП, але даний процес не має переконливого системного характеру.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО існує практика опитування здобувачів вищої освіти на предмет мотивації вибору спеціальностей, джерел інформування про діяльність університету, якості освіти, вибору начальних дисциплін, ефективності дорадчої діяльності, самостійної роботи студентів, організації роботи з Moodle 3.3., оцінки діяльності університету за окремими напрямками, рейтингу викладачів, корупції та задоволеності студентів освітнім середовищем. Даний звіт розповсюджується серед структурних підрозділів ЗВО і на підставі представлених в ньому результатів приймаються рішення щодо покращення якості освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЧНУ ім. Петра Могили не має окремого положення про процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітньої програми. ОП затверджується Вченою радою ЗВО, до складу якої ходять студенти та академічна спільнота. Безпосередньо студентство не бере участь у розробці освітньої програми, а її можливе удосконалення здійснюється після обробки анонімних анкет. Роботодавці через свої факультетське об'єднання залучається до процесу перегляду ОП, але із порушенням процедур. Система забезпечення якості вищої освіти ЧНУ імені Петра Могили здійснюється навчальним відділом та першим проректором університету.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП у ЗВО не регламентується окремим положенням, немає окремого підрозділу, що забезпечував би виявлення недоліків в освітній програмі та освітній діяльності університету. За результатами проведених бесід із студентами та представниками студентського самоврядування визначено, що здобувачі вищої освіти та представники студентського самоврядування у ЧНУ імені Петра Могили не беруть безпосередньо участь в розробці освітньої програми або обговоренні всіх питань, що стосуються провадження та удосконалення освітнього процесу. Натомість працює загальноуніверситетський механізм опитування здобувачів вищої освіти повним переліком питань забезпечення якості освітнього процесу. В ЗВО Керівництво ЗВО не надало належно уваги рекомендації акредитацій Національного агентства у 2019 році.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЧНУ ім. Петра Могили визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу та забезпечуються під час реалізації освітньої програми (<https://chmnu.edu.ua/polozhennya/> <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/Statut.pdf>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Проекти ОП ЗВО розміщуються за адресою <https://chmnu.edu.ua/proekti-osvitnih-program/> Відповідно Положення про організацію освітнього процесу в ЗВО, розроблений проект ОП обговорюється на засіданні ради факультету та оприлюднюється для обговорення стейкхолдерами. У положенні не зазначено терміни обговорення до моменту затвердження ОП. На момент складання звіту проектів ОП «Автоматизації та комп'ютерно-інтегровані технології» немає.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті достовірну інформацію про освітню програму: <https://chmnu.edu.ua/navchalno-metodichne-zabezpechennya-2019r-vstupu/>

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильних сторін чи зразкових позитивних практик не виявлено, оскільки виконання вимог критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Недоліків чи слабких сторін не виявлено

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті достовірну інформацію про освітню програму. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу та забезпечуються під час реалізації освітньої програми.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямів досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	E
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
----------	-------------	-----------

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Петров Олександр Васильович

Члени експертної групи

Ткачук Андрій Геннадійович

Заїка Олена Володимирівна